

VARNOSTNI SOSVET – POZIVA PREDVSEM STARŠE K POMEBNI VLOGI PRI VZGOJI MLADOSTNIKOV

V torek, 3.6.2008, se je sestal varnostni sosvet na svoji drugi letošnji seji. Razpravljal je o stanju varnostnih pojavov in možnostih sodelovanja različnih služb. Tokrat sta zraven stalnih članov varnostnega sveta sodelovali tudi predstojnika okrajnega in okrožnega sodišča, predstojnik tožilstva in vodja tržnega inšpektorata iz Maribora.

Varnostni sosvet kot projekt partnerskega sodelovanja je bil ustanovljen 27.3.2003 na osnovi 29. čl. Zakona o lokalni samoupravi in 21. čl. Zakona o policiji. Člani varnostnega sosveta aktivno sodelujejo pri delu posvetovalnega telesa, dajejo pobude in predloge za reševanje varnostnih problemov, izvajajo naloge, ki so jih prostovoljno sprejeli in delajo v korist splošne varnosti. Največ pozornosti je bilo tokrat namenjeno problematiki vandalizma.

Splošno stanje nam nakazuje odnos med prijavi in neprijavljenimi oblikami kršitev. Med prijavljenimi statistika izkazuje okrog 50% raziskanost od teh pa jih doseže obsodbe okrog 75%. Tržni inšpektorat izkazuje velike napore na svojem področju, velja pa ugotovitev, da bodo pristojne službe spremljale stanje in tam, kjer bo največ problematike obstaja možnost lokalne skupnosti v omejitvi podaljšanih dovoljenj za delovni čas in v skrajnih primerih tudi z zapiranjem lokalov. To postavlja pred gostince velik izziv, kajti v kolikor bodo ti ustrezno sodelovali in upoštevali predpise, ne bo težav, v kolikor pa bo v ospredju le promet, ne pa ljudje in njihova varnost, je to lahko začetek konca.

Ocenjeno je bilo, da je stanje varnosti stabilno. Mnogo razprave je bilo namenjeno le 2,3% populacije, ki povzroča vse probleme in še ta razprava je bila predvsem namenjena represivnim možnostim. Takšne so pač naloge, ko nastopijo problemi. Med pobudami, kako odpirati zavest mladih je tudi ta, da bi več odgovarjali za naše okolje z neposredno vključenostjo v akcije čiščenja.

Velik del razprave je bil usmerjen k temeljnim vzvodom naše varnosti. Ker je stanje v katerem smo plod dolgoletnega deficita na nivoju vzgoje in posledica sprememb zakonodaje, ki je zelo naklonjena kršiteljem sistema ne pa organom, ki morajo krepiti varnost sistema tonemo v vedno večjo ogroženost. Smeri ukrepanja so torej jasne. Rezultati bodo lahko vidni na dolgi rok.

Kljub temu pa je z zanesljivimi rezultati možno računati dolgoročno ima pa tudi takojšnje učinke je mnogo razprave pokazalo na vlogo staršev. Kajti, če starši ne vedo, kje in kaj počne njihov mladostnik je ves naš trud malo vreden. Pri vzgoji, razvoju osebnosti in oblikovanju vrednot so starši prvi, naslednja je šola in na koncu so institucije družbe. Za popoln uspeh bomo morali vsi opraviti svoje naloge. Prisotnost policije, redarjev in raznih varnostnikov ne pomeni mnogo. Proces se odvija v človekovi glavi in napačno bi bilo, če bi tako delali policijsko ali kakršno koli drugačno prenadzorovano družbo. Ugotavljamo, da je kurativa dobra, da pa je potrebno težišče prenesti na preventivo. Ugotavljamo tudi, da je tudi število mladoletnih prestopnikov v upadanju, problem pa je v tem, da je med temi, ki so veliko težjih povratnikov.

Nasploh je želja in potreba po aktiviranju staršev, ki so prvi in zadnji socializator. Odgovornost staršev je v oblikovanju osebnosti, v razvoju vrednot in v popolnosti napotitve mladostnika v življenje. Glede na to, da marsikateri starš hitro ugotovi, da ima vse večje težave pri vzgoji mladostnika je na dlani, da je prišel v fazo, ko ne more odgovorno izvrševati svoje funkcije. Zamujeno v družini težko nadoknadijo vsi naslednji dejavniki. Če pa k temu dodamo, da je vsem manj vzgoje v celotnem vzgojno-izobraževalnem sistemu je končno stanje na dlani.

Ugotavljamo, da je problem vrednot, ker teh več ni. Od starih smo se poslovili, nove pa le redki vzgajajo. Prejšnje stanje skupne varnosti je zamenjal sistem vse večje individualne odgovornosti – neodgovornosti!

Problematika v starem mestnem jedru je tudi specifična, saj je zraven želje, da se v mesto vnese nekaj življenja prisotna tudi iniciativa po mirnem mestu. Ti interesi se na določeni točki križajo in eno z drugi ne gre. Zato je nujno iskati konsenz.

Varnostna problematika mladih zaradi potreb in pomena predstavlja posebno obravnavo. Področje varnostne problematike mladih je zelo obsežno, saj zajema kar nekaj večjih sklopov različnih problemov, med katerimi prevladujejo področja nasilja med mladimi, alkohol, uporaba prepovedanih drog, razne oblike vandalizma in podobno. O problematiki nasilja med mladimi so se ukvarjali mladi v okviru projektov, ki so se izvajali v šolah in ob sodelovanju CID-a, LAS-a, CSD in mnogih drugih strokovnih institucij. Jasno je bila izražena potreba po povečanem sodelovanju šol, CSD in različnih strokovnih služb, ki bi morale pomagati mladostnikom v težavah. Prevečkrat se zgodi, da se pristojne strokovne službe in CSD vključijo prepozno. Posebej bi tukaj izpostavili odgovornost šol, ki vse prevečkrat spregledajo težave otrok, kar pa pomeni, da mnoge probleme odkrijemo prepozno ali nikoli. Kljub mnogim pravicam učencev in dijakov le-te ne morejo biti razlog za zamujene priložnosti.

Varnostni sosvet se je tudi ukvarjal s škodo, ki nastaja zaradi vandalizma, problematiko varovanja premoženja, zagotavljanje varnosti ob koncu in začetku šolskega leta, dejavnosti različnih organizacij in združenj, ki bi naj popestrile prostočasni program in zaposlile mlade. Aktivno bi se naj v to dejavnost tudi vključili mladi in starši, seveda, pa je osnovni problem v tem, da je največ pripravljenosti pri tistih, ki rabijo najmanj pomoči, ker svoje delo obvladajo, medtem, ko tisti, ki imajo največ težav kažejo to s svojo nepripravljenostjo in zanemarjanjem. S tem jasno pokažemo na starše, ki svoje delo opravijo odgovorno in na tiste, ki s svojo slabo vzgojo ne ogrožajo le lastnih otrok, ampak tudi druge.

Na osnovi sprejetega programa za delo varnostnega sosveta v letu 2008 pa je možno zaključiti, da varnostni sosvet vidi mnogo možnosti, da z različnimi aktivnostmi na vseh področjih prispeva k odklanjanju vzrokov ogrožanja. Predpogoj je, da se v to dejavnost vključijo prav vsi dejavniki, kjer bo vidna vloga občine, policije in tudi družine, šol in drugih zavodov, z vključitvijo inšpekcijskih in pravosodnih organov pa vse do raznih društev, nevladnih organizacij in vseh občanov. Tako kot je stopnja ogroženosti odraz dela vseh dejavnikov, je tudi varnost odvisna od učinka teh.

Pripravil:
Mag. Janez MERC